

IZHAJA VSAK DAN

Če se ne delajo in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Praznični štev. se prodajajo po 3 svd. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Fostojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 svd. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 belane. OENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. nam, smatrnice, zahvala, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Piziljive in utočljive v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorske.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; na naročbe brez doplačane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 2.00, za pol leta Kron 1.00.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepranke-vana pisma se ne sprejemajo in ne vračajo se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Naročni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik: honsorji lista „Edinost“. — Nastanila Tiskarna „Edinost“ vpišena zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18.

Polno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Državni zbor.

DUNAJ 15. Po otvoritvi seje in čitanju došlih ulog so se vršile volitve v delegacije. Izvoljeni so bili: za Trst posl. Pittoni, namestnik Scabar, za Gorico posl. Fon, namestnik posl. dr. Gregorčič, za Istro poslanec Bartoli, namestnik posl. Spadaro, za Kranjsko posl. dr. Sušteršič, namestnik posl. Pogačnik.

Med došlimi ulogami se nahaja predlog posl. Pitacco glede ureditve službe stalnih telefonskih delavcev v Trstu, nadalje predlog posl. Pitacco glede pristaniške doklade drž. uradnikom, državnim slugam in državnemu učitelstvu v Trstu.

Na to je zbornica razpravljala nujni predlog posl. Beera in tov. o znižanju postavk voznine za češki rjavi premog, nakar je bila razprava prekinjena. Zbornica je odklonila predlog posl. Kurande, naj se na dnevni red jutrnje seje postavi razprava o srbski trgovinski pogodbi. Seja je bila zaključena ob 4.30 pop. Prihodnja seja jutri z dnevnim redom: drugo čitanje proračunskega provizorija.

Gospodska zbornica.

DUNAJ 15. Dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne, eventualno v sredo, dne 21. t. m. bo imela gospodska zbornica sejo, na katerih bo med drugim razpravljala o proračunskem provizoriju in poslovniku.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 15. Grof Wickemburg je predložil poročilo finančnega odseka o bančni predlogi. Nato je zbornica vsprejela več predlog, med temi pogodbo z Italijo o reciprociteti zavarovanja delavcev proti nezgodam. — Sledila je razprava o prepovedi proizvajanja vžgalic z belim ali rumenim fosforjem.

Sklicanje hrvatskega sabora.

ZAGREB 15. Uradni list je priobčil kraljev odlok, da bo hrvatski sabor z dnem 20. decembra nadaljeval svoje seje.

Novi švicarski zvezni predsednik.

BERN 15. Zvezna skupščina je izvolila zveznim predsednikom za leto 1911 načelnika oddelka za notranje stvari Marka Rucheta, podpredsednikom načelnika železniškega oddelka dr. L. Forrerja, predsednikom zveznega sodišča profesorja Merza in podpredsednikom dr. G. Faverja. Protikandidatov ni bilo.

Parlamentarne volitve na Angleškem.

LONDON 15. Do sinoči je bilo izvoljenih 223 liberalcev, 251 unionistov, 38 členov delavske stranke, 62 Redmondistov in 8 pristašev O' Briensa.

Žrebanje.

DUNAJ 15. — Na današnjem žrebanju 40. državne loterije je glavni dobiček 200 tisoč K zadela št. 483.442, 50.000 K št. 121.130, 30.000 K št. 168.571, 20.000 K št. 218.458 in 10.000 K št. 35.250.

Poplave.

TOULON 14. Dolgotrajno deževje je napravilo mnogo škode po vsej okolici. Južna železnica je na več krajih poškodovana, vsled česar je promet oviran.

Dunaj 15. — Vojaške konference pod predsedstvom cesarjevim v cesarski palači so trajale danes tri ure.

Budimpešta 15. V X. okraju se je prodrla nova dvenadstropna hiša. Pri tem je bil en delavec ubit, štirje pa ranjeni.

Pariz 15. Semkaj je dospel ruski poslanik Izvoliski.

Vprašanje italijanske pravne fakultete

je torej zginilo z dnevnega reda proračunskega odseka. Kakor smo poročali včeraj je proračunski odsek sklenil preiti na dnevni red preko točke o Italijanski pravni fakulteti. S tem so Italijani zopet doživeli britko razočaranje, za kar se imajo zahvaliti jugoslovanskim poslancem, ki so umaknili tisti famozni kompromis, sklenjeni z Bienenhom. Italijanski poslanci so se obrnili za pomoč k Bienenthu, ki pa jim je odgovoril, da ne more ničesar storiti, ker je ves kabinet in statu demissionis. Italijanski dijaki so vsled tega sklenili, da pričnejo z novo agitacijo za italijansko vseučilišče.

Torej zopet nove agitacije. Ne tajimo velike vrednosti akcije, ki javnost stavlja v boj za kako idejo. Ali če kažejo dogodki, da tudi to sredstvo ne pomaga in ne koristi, potem je najpametnejši zaključek ta, da skušamo najti druge poti, ki utegnejo dovesti do cilja. In ravno Italijani so doživeli se svojo dosedanje taktiko — s trdovratnim zanašanjem le na vladno pomoč in pa z iskanjem zaveznikov, kjer jih po naravi stvari ne more biti, vsaj odkritosrčnih ne — toliko grenkih razočaranj, da bi morali pač enkrat priti do takega pametnega in logičnega zaključka. Izlasti se ta svoje- in obenem brezglava taktika maščuje nad Italijani ob vseučiliškem vprašanju, kakor priznava sedaj Italijani sami, ko vsklikajo samo v trpki nevolji: zopet smo prevarjeni!

Tu jih res preganja neka zla usoda; večkrat so že menili, da so blizu svojega cilja in da so ustrojili kožo, pa jim voda zopet izpred nosa — odnaša kožo! Italijanski poslanci so radi odložitve njihovega vseučiliškega problema z dnevnega reda v proračunskem odseku in radi sklepa jugoslovanskih poslancev, da bodo glasovali za proračun, vsled česar vlada ni več navezana na italijanske glasove, kričali o prevari, o nemoralu itd. V resnici pa so le sami zavratni in torej nemoralni, ker hočejo po vsej sili uresničiti svoj postulat po ovinkih, ko bi ga lahko uresnili po ravni in naravni poti. — Nesmiselno je, da kriče o nemoralu, kjer jim križa poti le naravni razvoj političnega življenja v Avstriji. Slovani dozorevajo in postajajo faktor, s katerim treba računati, ki ga pa ravno Italijani nočejo in nočejo priznati. Evo, v tej zmoti Italijanov je naravno in jednostavno pojasnilo za razočaranja, ki jih doživljajo. Maščuje se nad njimi, ker nočejo poslušati glas pameti, ki jih je že tolikokrat svaril z naše strani. Vsa ta bridka razočaranja bi jim bila ostranjena, da so ob vseučiliškem vprašanju skušali priti do poštenega sporazuma, kar bi ugledilo poti za ugodno rešitev tudi drugih sporov, ki ogrenevajo življenje nam in — njim. Skupno se Slovani bi lahko Italijani tvorili solidno večino in bi imeli svoj pošten delež na upravi države, dočim jim zveza z Nemci ne daje nikakega jamstva, kakor so doživeli ravnokar. Ravno sedaj se je pokazalo jasno, da jim zveza z Nemci ne donaja blagoslova in da jih ti poslednji le izkoriščajo v namene svojega gospodstva. Hujše obsodbe dosedanje italijanske politike si pač ne moremo misliti, nego so njihove sedanje jeremijade, da so jih imeli — kakor se naše ljudstvo drastično izraža — za norca!

Sklepno beležimo da se „Grazer Volksblatt“ v eni zadnjih številkih izraža za ustanovitev trojezične univerze v Trstu, to je, italijansko-jugoslovanske-nemške. Vprašati moramo čemu nemške? Ali avstrijski Nemci

morda nimajo dovolj univerz? Imajo pač velik apetit ti gospodje!

Proslava 35-letnice akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu.

(Zvršetek.)

G. Isek, predsednik slovenskega delavskega društva „Domovina“, je čestital „Triglavu“ k 35-letnici in se spominjal vselega pojava, da so ravno slovenski napredni akademiki, posebno „Triglavani“, priskočili društvu na pomoč ter je rešili more, ki je ovirala njegov zdrav razvoj. Tov. Jože Šmid se je zahvalil na napitnici in povdarjal, da naj zbere domovina v svojem okrilju vse slovenske delavce, da se nikdo ne zgubi v nemškem morju.

V imenu bivših članov je nazdravil „Triglavu“ njegov ustanovnik g. dež. sodn. svetnik Novak. S krepko roko in resno voljo so se pred 35 leti ustanovitelji „Triglava“ lotili težavnega dela, da slovenskim visokošolcem ustanove dom, kjer se lahko zbirajo in tudi razveseljujejo med seboj. Veliko zadoščenje imajo še živeči ustanovniki, da je njihovo naporno delo ustvarilo slovenski visokošolski mladini zavetišče, ki jo združuje in budi v njej narodno zavest že 35 let. Izražal je željo, da bi „Triglav“ ostal vedno zvest svojim načelom, ki so se v dolgi dobi njegovega obstanka pokazala dobra in da bi vršil tudi v bodoče vestno svojo kulturno nalogo. Z velikim navdušenjem je bila vsprejeta napitnica in med pesmijo „Mi pa ostanemo kakor smo b' li...“ so dvignili društveniki g. ustanovnika na svoje rame. Tovariš podpredsednik Hrašovec se je zahvalil g. dež. sodn. svetniku Novaku na čestitki in je nazdravil vsem navzočim „starim hišam“: Vedno naj aktivne in biveše Triglavane, sorodne po mišljenju in stremljenju, veže kakor veliko družino skupna ozka vez.

Med nagovori je nastopal triglavanski pevski zbor pod spretnim vodstvom tov. Veršiča. Izmed s precejšnjo preciznostjo izvajanih točk omenjamo le mogočno himno Koseskega na slovenskega oratarja „Kdo je mar“. Peli so jo dovršeno, k čemur je največ pripomogel gosp. Vargazon s svojim krasnim tenorjem. Naslajala je starejše gg. goste, ki so, rojeni kmetski sinovi, dosegli visoka mesta, in navdušila mlade akademike z lepo nado, da se tudi njim, sinovom slovenskega kmeta, odpira pot v lepo bodočnost, kajti „vse doseže, kar mu drago“, kdor hoče in mara uporabljati neizčrpilive telesne in duševne moči, ki mu jih je podarila slovenska mati. G. B. Serajnik je s svojim naravnost krasnim, tehnično dovršenim igranjem na gosli žel odkritosrčno zahvaloval in burne ovacije; moral je na splošno željo dodati še eno točko. Z veliko spretnostjo in finim čuvstvom ga je spremljala na glasovirju gospica Anica Ogorevčeva; med vseobčnim aplavzom jej je izročil tov. predsednik krasen šopek. Vsem tem dragim gostom iz domovine bodi na tem mestu izrečena pristrčna zahvala.

Po prečitanju došlih brzobjavk je predsednik ob 1. uri zaključil oficijelni del. Razvila se je svobodna zabava, ki je trajala med navdušenimi napitnicami in petjem slovanskih pesmic do ranega jutra.

Nadejamo se, da navdušenje, ki je vladalo za naš „Triglav“ ob njegovi 35-letnici, ne poneha. Slovenska javnost pa je lahko uverjena, da bodo Triglavani vedno zastopali z vso energijo interese slovenskega naroda.

Triglavani.

Iz državnega proračuna.

x Leta 1848 je imela Avstrija 17 milijonov prebivalcev, ki so dajali državi vsako leto 300 milijonov kron.

Leta 1910 ima Avstrija 26 mil. prebivalcev in ti morajo dajati državi 2727 mil. kron.

Prebivalstvo Avstrije se ni od l. 1848 niti podvojilo, a davki so devetkrat večji, nego so bili l. 1848!

Glavni dohodki za l. 1911

bodo: davek na sladkor 150 mil. K, davščina na pivo 80 mil. K, davek na petrolej 25 mil. K; od loterije dobi država skoraj 35 mil. K in od tobaka 190 mil. K!

Dohodki iz indirektnih davkov, od katerih plačujejo delavski in revnejši sloji 90 odstotkov, znašajo blizu 1000 mil. K, dočim direktni davki ne dosežajo niti 370 milijonov K.

Kam pojdejo naši davki?

Navajamo samo poglavitne številke: Za cesarski dvor 11 mil. K, za armado in mornarico 400 mil. K, za plačilo obresti dolgov 400 mil. K.

Temu nasproti pa za uk 103 mil. K (v tej svoti so obseženi pa tudi stroški za bogočastje, ki stane 30 mil. K).

Torej za militarizem 400 mil., za šolstvo pa samo nekaj nad 60 mil. K. Za javna dela približno 100 mil. Kr in za poljedelstvo samo 58 mil. Kr. Vsak naj primerja te številke in si lahko sam napravi svojo sodbo...

Dnevne novice.

Češko-nemške upravne konference se to leto ne bodo več vršile. Nadaljevala se bodo še-le v prvi polovici januarja prihodnjega leta.

Češki namestnik grof Coudenhove je težko obolel. Govori se, da se umakne s svojega mesta. Kakor njegovega naslednika imenujejo med drugimi tudi tržaškega namestnika Hohenlohe, ki je pa baje to mesto odklonil.

Posl. dr. Kramar je bil izvoljen za častnega meščana mesta Pardubice.

Pomnožitev ljubljanske policije se izvrši z novim letom. Ljubljana dobi 20 novih policijskih stražnikov.

Domače vesti.

Volitve v zavarovalnico proti nezgodam so razpisane na 29. t. m. Opravičenci naj pazijo, da ne izročijo glasovnic nepravim in nepoklicanim osebam. Pošiljati jih je, pravilno podpisane, predsedniku volilnega odbora, dr. Slaviku, odvetniku v Trstu. Glasovnice delodajalcev podpiše dotični volilec-delodajalec sam. Glasovnice delavcev mora podpisati delodajalec in eden delavcev kakor njihov zaupnik.

Iz politične službe. Premeščeni so: namestniški tajnik grof Liabard Mels-Coloredo iz Gradiške v Pulo, nam. tajnik Guido Paze iz Pule v Trst, okrajni komisar dr. Josip Moztettig iz Gorice v Gradiško, okrajni komisar dr. Livij Ličen iz Trsta v Tržič, nam. konceptist Cezar conte Zenone iz Gradiške v Tržič in nam. konceptni praktikant Fran Svetek iz Trsta v Sežano.

Kako znajo lagati! Tukajšnja zveza italijanskih športnih društev je predložila c. kr. policijskemu ravnatelstvu „solzav“ protest radi prepovedi cestnih kolesarskih dirk.

Dospela sva v sobo. Bila je precej velika, opremljena z vsem komfortom. Vabila me je, utrujenega, na počitek. Sel sem na naslonjač; prijatelj mi je ponudil cigareto in odšel po vino. Zamislil sem se, kako je čudno pa življenje. Devet let se nisva videla in ravno danes je nanesel slučaj, da sva se sešla v tej puščavi. Bilo mi je ugodno v prijateljevi sobi in jel sem sanjati.

Slike na zidovih so bile večinoma portreti vojakov, tupatam pa kak pokrajinski akvarel. Ogledal sem si jih pač samo zato, da si prikrajšam čas.

Prišel je vojak, pogrnil mizo z belim prtom in nameščal steklenice z izbranim vinom.

„Tako, zdaj pa kaj založiva“ — je rekel Milan in prinesel ogromno skledo.

„Ti misliš menda, da vsaj že tri dni nisem nič jedel?“ — sem rekel prijatelju.

Sela sva se za mizo, vojak nama je nalil čaši in trknila sva v slavo vselega svidenja in dolgotrajnega prijateljstva.

„Čudno je vendar, da sva se ravno tukaj našla“, je menil Milan. (Pride še).

PODLISTEK.

Leon Dragutinovič.

Na straži.

Milan Brajnovič je bil najboljši dijak vse realke. Dobro se še spominjam, kako je vedno prvi prihajal v razred, sel na svoje mesto in se pripravljati za predmet, ki se je imel poučevati tega dne.

Učitelji so ga imeli vedno za vzor. — „Zgledujte se na Brajnoviču!“ — je govoril katehet. — „Če bi bili vsi kakor on, itd.“ Bil je velik, širokega hrbita, velikih izrazitih modrih oči.

Vedno mi je govoril: „Ah, ko bi mogel postati vojak! Ko bi le enkrat dovršil to nesrečno realko! Rad bi v Karlovec v kadetsko šolo.“ — To je bil njegov ideal... n izpolnil mu se je.

Koncem leta je odšel v kadetsko šolo; nisem ga več videl potem!

Leta so minila; bil sem na potovanju v Dalmaciji.

Velikačna Boka Kotorska s črnimi planinami me je vabila v višine.

Visoko tam zgoraj daleč se je belila močna trdnjava. To sem si hotel ogledati. Hodil sem kakih sedem ur po planini; povsod kamen, nikjer zelenja.

Bi sem žejen in namenil sem, da v trdnjavi zaprosim malo vode.

Prilezal sem tja gori. Povsodi diven razgled. Pred menoj je ležala modra Adrija, tiha in mirna.

Naznanil sem straži svojo željo, toda odvrnil mi je, da brez naročila in dovoljenja poveljnika trdnjave ne sme nihče ostati tukaj. Menda me je smatral za vohuna. Oddal sem svojo karto in prosil, naj me naznani poveljniku.

Drug vojak je odnesel mojo karto. Čakal sem nekaj trenotkov; kar sem začul glas, ki se mi je zdel znan.

„Ti si, prijatelj moj!“ — je vskliknil in stal pred menoj moj stari šolski tovariš

Milan Brajnovič! — „Res iznenaden je to, za katero ti moram biti hvaležen. Le pojdi notri! V moji sobi povpijeva čašo vina, saj se ti ne treba vračati danes nazaj? Nocoj bodi moj gost.“

Ni mi dal niti odgovoriti; vzel me je pod pazduho in odvel v trdnjavo.

Milanovo stanovanje je ležalo v prvem nadstropju. Ko sva hodila po stopnicah, ogledal sem si svojega tovariša. To ni bil več oni tihi simpatični fant od nekdaj, marveč neko tiho hrepenenje mu je ležalo v licu. Toda modra brada mu je kazila sicer simpatični obraz. Nekaj divjega je ležalo v njegovih nekdanjih mirnih očeh.

„Res, vesel sem, da si prišel; ali si vedel, da sem jaz tukaj?“ — me je vprašal.

„Niti pojma nisem imel; prišel sem, da si ogledam kotorske hribe in tvoja trdnjava me je vabila gori“ — sem mu odvrnil.

„Ali si že dolgo tu?“

„Ah, dolgo, dolgo“ — je odgovoril tiho. „Niti se ne spominjam več dneva, ko sem prišel. Kmalu minejo tri leta, od kar sem tu na postaji.“

Zahvaljujemo se „Piccolo“ priručno, da je blagovolil ponatisniti ta protest ter nam dal s tem priložilo za kratek odgovor.

Zveza se pritožuje, da je policija za- branila njim (Lahom, oz. ital. šport. dru- štvom) najskromnejšo svobodo gibanja. A kdo da je temu kriv, tega „Piccolo“ ne go- vori: Kakor hoče! Dovolj je, da vemo mi. Kolesarsko društvo „Gorica“ iz Gorice, ki je obhajalo to leto svoj jubilej, je namera- valo prirediti veliko kolesarsko dirko Ljub- ljana-Gorica, in druge zabave. Goriška mlečnozobna mladina, na čelu jim župan goriški, je smatrala to priprosto prireditev za provokacijo in je hujskala tako dolgo, dokler ni kompetentna oblast (le Lahom na ljubo!) prepovedala slovensko priredi- tev. In Lahom so peli in slavili svoj hipni triumf, a niso pomislili, da je ta prepoved grob za njihovo svobodo.

Tržaški kolesarji in športna mladina sploh, ki ljubi svoje tepene goriške brate, je mirno čakala na „revanche“. In ni čaka- kala dolgo, da je prišla prilika za to. — Italijani so napovedali cestne dirke, a naša mladina in naše ljudstvo je stavilo svoj veto. Prosim, gospod urednik „Piccola“: zapomnite si dobro! Slovenska mladina in ž njo slovensko ljudstvo je bilo, ki je javno povedalo, da pot iz Trsta vodi izključno po slovenskih tleh. — In ta naša mladina je zmagała.

„Piccolo“ je seveda obdaril svoje čit- tatelje s celim kupom nesramnih laži in hujskal proti Slovanov. A mi ga vprašujemo sedaj: Če je smela italijanska mularija pre- prečiti slovensko prireditev na slovenski zemlji, ali naj bi mi morda trpeli italijanske provokacije na naših tleh?!! Ne, dragi „Piccolo“, predivna je naša slovenska zem- lja, da bi jo mi ne branili! Iskali so in našli. — Če je bila nedolžna kolesarska slavnost v Gorici „pericolo per la patria“ pa bodi ta „nevarnost za domovino“ na- glašana tudi od naše strani ob vsakem prihodu laških družb na našo zemljo. Da- nes meni, jutri tebi! Kar je prav za enega, mora biti prav tudi za drugega! Mi smo bili vedno protivni vsaki politiki na šport- nem polju. Naši nasprotniki so pa ravno to zlorabljali v svoje umazane strankarske namene. — Istega dne, ko se je vršila tu slavnost NDO, vršila se je v Ronchi ali Gradiški (ne spominjam se dobro) slavnost „pro Lega Nazionale“ in največji del programa je bil športni. — Vsa tukajšnja italijanska športna društva so imela prisostvovati re- čeni slavnosti; ali v zadnjem trenutku, ko so čitali hujskanje in stokanje italijanskih časopisov, so odpovedala, laška športna društva sodelovanje na Legini slavnosti in so vabila svoje člane, naj ostanejo ta dan v Trstu! Tudi namen temu nam je povedal „Piccolo“ ki je naslednji dan posebno hvalil italijanske kolesarje kakor „difensori della patria“!!

To se pravi — gojiti šport! Radi bi videli, da bi kak pošten italijanski časnikar hotel to ponatisniti, svet bi vsaj videl, da tisto krivico, radi katere so Italijani toliko pritožujejo, delajo ravno oni nam Slo- vanom!

Pritožujejo se, da na Primorskem pri- manjkujeta pravega prostora za take prire- ditve. Glejte, kako nesramno lažejo! Ali nimamo v Trstu „Ipodrom“ na Montebelu za konjske dirke. „Velodrom“ v Gorici za kolesarske, velike in male „Rojice“ tudi v Gorici za druge športne prireditve?!

No, poslednje so malo približno Slo- vencem, in zato jih rajši ne... navajajo. — In znano jim je, da na takem prostoru ne bi bilo tako lahko spreminjati športno v ire- dentistično prireditev.

No, glejmo še dalje! Ako bi se do- godil kak nered bi to izviralo od tretjih oseb; in te, ne pa nedolžna društva bi morala policija spraviti na red! — Tako „Piccolo“. Ali ne ve, da je s tem sam obsodil svoje mlade goriške „difensori validi della civiltà italiana“? — In ž njimi tudi onorevole Bombiča, ki ga je svoječasno tako mno- gobesedno hvalil. — Ali se „Piccolo“ ni spomnil, da je bil „on“ prvi, ki je za- čel groziti slovenski prireditvi v Gorici?

In sedaj, ko zaključujemo, še eno resno besedo na naslov zveze italijanskih športnih društev v Trstu. Predno protesti- rate in zahtevate svoje pravice pri kateri si bodi opazili, bi vam mi svetovali, da se lepo sporazumete — z nami!! Še enkrat pa vam resno svetujemo, da si dobro za- pomnite: Pot izven Trsta je in bo — slovenska! Nekdo.

Našim malim na pomoč! Prejeli smo: Dan na dan čitamo v „Edinosti“, kako ženska podružnica CM. pridno nabira, da o Božiču obdari otroke, ker „v mrazu, ki gotovo tudi letos ne izostane, jih zebe, po- sebno one na družinskih šolah“. Ali res one otroke zebe več, nego druge slov. otroke, na drugih slov. šolah? Ali je res tam ubožstvo večje? Ne, to ni! In vendar kdo skrbi, da ne zebe otrok po drugih slov. šolah? Nihče! Magistrat, ki v ta namen vsako leto stavlja v proračun dovolj veliko svoto, od tega sploh nič ne daje sloven- skim šolah. Ali se pravi to kaj dati, ako na šolo, ki šteje 500 otrok, daje 2 para, reci dva para čevljev?!! K temu naj

pripomnim, da je januarja t. l. podvojil svoto, ki je bila v to namenjena prejšnja leta. Vse zgoraj navedeno se naslanja na fakta. Naše poslance prosimo, da bi se za- vzeli za to in da bi se tudi slov. otrokom pomagalo z obujalom in obleko v razmerju s svoto, namenjeno v to. Dalje naj se po- slanci zavzamejo za to, da se uradniki, ki so v ubožnici nastavljeni za to, da vršijo svoje delo, ne bodo norčevali iz naših ljudij. Naš človek mora tri, štirikrat tja dol; vsakokrat imajo ti gospodje drug izgovor; končno pa vele, naj se našinci vrnejo vprašat za čevlje čez — dva meseca, torej tedaj, ko se bo zima nagibala h koncu. Ali se ne pravi to: norčevati se?

Dokler se pa ta stvar ne uredi, bi morala ženska podružnica CM. poseči vmes ter pomoči tudi deci na drugih slo- venskih šolah, kjer je treba. Saj tudi oko- ličani radi nabirajo za družbo.

Sicer pa je zadnji čas, da bi tudi Slo- venci ustanovili društvo po izgledu italijanske „Amici dell'infanzia“, ki bi delila med otroke (posebno v spodnji okolici) obleko, obujala, ali skledico topllega kosilca, radi katerega veliko starišev pošilja svoje otroke v italijansko šolo ter jih tako pro- daja in odtuji svojemu rodu. R.

Gibanje državnih uradnikov. Včeraj je bil pri namestniku odbor državnih urad- nikov, da mu izroči v nedeljo sklenjeni me- morandum. Namestnik princ Hohenlohe je sprejel odsek jako prijazno, ter izjavil, da smatra uradniške zahteve za opravljene in da bo iste podpiral na merodajnih mestih. Rekel je, da se poda osebno na Dunaj, da intervenira v tej zahtevi ter izjavil, da se nadeja, da mu bo mogoče naznaniti uradni- škemu odboru definitivni odgovor centralne vlade med 15. do 20. januarjem prihodnjega leta.

Oporni pevec, g. Betetto bo izvajal na sobotnem koncertu šestoro različnih solo-pesmi. V prvem delu bo pel s sprem- ljevanjem klavirja dve pesmi od Brahmsa, enega najglobljejših skladateljev, in sicer a) „Sam na polju“, in b) „Safsko odo“. Tretja pesem „Jutri!“ je od Riharda Straussa, od najmodernejšega svetovnega skla- datelja. Od tega skladatelja je znana opera „Salomè“, ki je izzvala v glasbenem svetu toliko strastnega komentarja pro in contra.

V drugem delu koncertnega vsporeda pridejo pa na vrsto tri mogočne skladbe. Prva „Podoknica“, s spremljevanjem kla- virja, je zložil Emerih Beran, učitelj v Mariboru. Ta podoknica je morda edino delo te vrste za bas solo v naši glasbeni literaturi in zahteva od pevca izrednih zmožnosti: velik obseg glasu in perfektno šolo.

Druga pesem bo znamenita Gregorči- čeva pesnitev „Človeka nikar!“, katero je uglasbil I. Michl, vodja podružnice Glas- bene Matice“ v Gorici. Skladatelj se je oprijel te pesnitve, (kakor pišejo „Novi Akordi“) le bolj kakor miren, hladen mo- dričan; le tu pa tam, posebno proti koncu, se oglašajo vročerni človek z vsem svo- jim ogorčenjem in sveto jezo, zadušeno vendar tudi tu v vdano prošnjo za usmi- ljenje.

Slednjič bo pel g. Betetto še s sprem- ljevanjem orkestra recitativ in arijo iz slav- nega Haydnovega oratorija, iz dela klasične veljave, katero proizvajajo na največjih odrih.

Prilika bo torej na tem koncertu, po- slušati v raznih žanrih solopetja mogočni in prožni bas našega očjega rojaka, ki je žel s svojim proizvajanjem že na tujih, velikih odrih pred najbolj kritično publiko, kakor n. pr. v dunajski dvorni operi, častne triumfe. Prepričani smo zato, da naše ob- činstvo ne zamudi te redke prilike, ki jo je z velikimi žrtvami pripravila naša podružn. „Glas. Matice“.

Kotnikovi kolki so izšli! Na mnogo- stranska poizvedovanja naznanja CMD, da so kolki s sliko največjega narodnega do- brotnika Karla Kotnika, že izšli ter jih je naročiti v družbini pisarni v Ljubljani. Pri tej priliki priporoča CMD tudi ostale svoje narodne kolke, kakor: jubilejne, šentiljske in s sliko družbine šole na Muti. Poraba na- rodniških kolkov pojema; odkod naj družba dobiva sredstev za vedno naraščajoče na- rodne potrebe?

Iz zavoda Sv. Nikolaja. V tem za- vodu smo imeli minole nedelje lepo do- mačo veselico. Dekleta so vprizorila za- bavno igro: „V posredovalnici“. Gledalke, ki jih je bila natlačena soba, so se čudile, da morejo še neizvežbana dekleta tako dobro pogoditi najrazličnejše tipe služkinj, ki se nam kažejo v tej igri. Igralke pač za- služujejo, da tu navedemo njih imena: Marija Kopač, Karolina Celhar, Ana Mišič, Ana Lavrič, Marija Bartelj, Eleonora Grgelj, Alojzija Mrvar, Marija Ambrožič, Marija Naglost, Ana Keber.

Poleg dvogovora: „Slovenija“, nam je ugajala tudi priručna deklamacija male Olgice Ponikvarjeve. Na sporedu je bilo dalje tudi petje in igranje na citre. Zlasti zadnje nam kaže lep napredek naših služ-

kinj, ki umejo uporabljati svoj svobodni čas za tako plemenito duševno zabavo.

Omeniti moramo tudi „Miklavža“, ki je prinesel lepih darov malim in velikim. V svojem nagovoru je priporočal oni zavod, čigar pokrovitelj je on, in nas še enkrat opozoril na ljudsko štetje.

Tako smo preživele zopet lep dan v družbi svojih rojakinj. Različne po rodnom kraju, različne po stanu, smo čutile vendar vse enako veselje v priručni medsebojni družbi.

Božične in novoletne razglednice v bogati izbori priporoča CMD vsem prijate- ljicam in prijateljem revne slovenske mla- dine. Ravno za visoke praznike odprimo srca narodnim potrebam ter ne kupujemo blaga, ki donaja koristi le tujcem!

Vsem CM podružnicam se glavna družba tople priporoča, naj poberejo čla- narino, izprazniro nabiralnike v svojem po- dročju, da dobi družba denar še nekaj dni pred novim letom, ker samo taki pri- spevki bodo izkazani v bodočem družbinem koledarju.

Za Ciril Metodov obrambni sklad je sicer prijavljenih že dokaj dobrotnikov, toda še mnogo jih manjka. — Prosjajo pa se tudi že prijavljeni, da začno vplače- vati obljubljene deleže, ker s samimi pod- pisi se ne bomo mogli ubraniti sovragov.

Ruski kružok. Naznanjamo, da je da- nes ob 7 uri zvečer zopet pouk iz hrvaščine. Prosimo uljudno gospice učenke za redni obisk.

Gibanje železničarjev. — Predsednik društva jugoslovanskih žel. uradnikov g. Zorec je odpotoval sinoči na Dunaj, kjer se vrše pogajanja med zastopniki železničarskih organizacij in železniškim ministerstvom.

Ljudsko štetje v Rocolu. Jutri v so- boto ob 8. uri zvečer se bo vršil v gostilni gospodarskega društva v Rocolu sestanek za ljudsko štetje, na katerem bo de- g. Lah tolmačil tozadevni zakon. Ker je stvar velevažna, pričakujemo obile udeležbe od strani Rocolčanov.

Razpis družbe. Pri c. kr. dež. sodnji v Trstu je razpisano mesto kancelista XI. činovnega razreda.

Glede sobotnega koncerta nas prosi tržaška podružnica Glasbene Matice, da opo- zorimo vse, ki se nameravajo udeležiti te prireditve, da bo začetek točno ob 8. uri in pol zvečer, ter da med izvajanjem posa- meznih točk ne bo nikomur dovoljen vstop v dvorano, kajti odpiranje vrat zelo moti. — Kdor pride kasneje, bo moral čakati, do- kler bo dotična točka pri kraju, in še-le v presledku med eno in drugo točko bo vstop svoboden.

Besedila in tolmačenja koncertnih točk so že v predprodaji pri vratarici Nar. doma, kjer se dobivajo tudi sedeži. Besedila bo dobili tudi na večer koncerta po 20 stot. komad.

Tržaška mala kronika.

Rano je začel. Ob Josipovem pomolu razklada svoje blago parnik „Lacroma“, dospevši iz Dalmacije. Med drugim blagom je bil tudi zaboj škatelj, v katerih so bile vilice in noži, ki jih je neka splitska tvrška poslala neki tukajšnji spedijski tvrdki. Ta zaboj je nekdo odprl in vzel iz njega 27 ducatov vilic in nožev.

Nekaj ur po tej izvršeni tatvini so našli in aretirali nekega Stefana Kurospnika, starega komaj 13 let. Priznal je, da je ome- njene stvari ukradel in prodal 8 ducatov za 8 K.

Pri njem so našli še torbico za gospe iz jako finega blaga z denarjem, ki jo je brčkone tudi vkradel. — Zaprl so ga za- časno v zaporu v ulici Tigor.

Prihod parnika „Argentina“. Včeraj zjutraj ob 4. uri in pol je iz južne Amerike priplul sem parnik Austro-Amerikane „Ar- gentina“. Parnik se je zasedal ob hangarju št. 12 v svobodni luki. S parnikom se je vrnila v domovino avstrijska razstavna ko- misija skupaj z godbo dunajskega pešpolka Hoch- und Deutschmeister. Godba se je ob 7-55 z brzovlakom odpeljala na Dunaj. Členi komisije s členom gospodske zbornice in predsednikom od Stabilimento tecnico, Arturom Krupp na čelu, so se pa odpeljali sinoči.

Zanimiva epizoda je, da je parnik „Argentina“ na svojem potu iz Buenos Aires priplul v Rio de Janeiro ravno v trenutku, ko je izbruhnil punt na vojnih ladjah in je pričelo bombardiranje. Ena kroglica je pri- frcala nad „Argentino“ in tik nje padla v morje. Zato ni parnik niti šel v pristanišče Rio de Janeiro, marveč je takoj nadaljeval vožnjo v Evropo.

Tekom povratka se je na Oceanu pri- petila tragedija, ki na srečo ni končala hudo. Ladijski kuhar, neki Genovež, si je radi nesrečne ljubezni prerezal žile in skočil v razburkano valovje. Spustili so takoj čoln v vodo, ali valovi so prevrnili drobno barko in oba mornarja, ki sta bila v njej, sta padla v vodo in izginila za trenotek pod vodo. Na srečo se je pa vendar potem posrečilo rešiti vse tri.

Aretacija na krovu „Argentina“. — Kmalu po prihodu parnika „Argentina“ je bil na ovadbo kapitana aretiran mornar Viktor Jurin, star 19 let, zaradi raznih tatvin, izvršenih tekom vožnje iz Južne Amerike.

Poneverjenje. V svobodni luki je bil včeraj aretiran 31-letni težak Fran L., ker je baje poneveril 10 K, poverjene mu od tvrčke, kjer je bil zaposlen.

Nasilen izgnanec. — V gostilni „Al buon Dalmato“ je bil predinočjem are- tiran 21-letni Marij Grižon iz Dekanov, ker je izgnan iz Trsta. Ko je bil aretiran, je udaril redarja s pestjo in ga opsoval. — Kljub svoji mladosti je bil Grižon že 36-krat kaznovan.

Spoznana samomorilka. — Včeraj zjutraj so identificirali truplo one gospe, ki se je predvčeršnjim zvečer v ul. Istria (tik mosta, blizu pokopališča) zastrupila z ogljikovo kislino. Kakor se je sumilo na podlagi dveh razglednic, najdenih pri ne- srečnici, gre zares za slikarico Marijo Scholz, staro 42 let. Ne ve se, kaj je umetnico privedlo k obupnemu koraku.

Koledar in vreme. — Danes: Evzebij šk. — Jutri: Lazar šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 11.5 Cels. Vreme včeraj: deževno.

Vremenska napoved za Primorsko: Megleno, deževno, Zmerni vetrovi. Tempe- ratura mila.

Izpred sodišča.

Radi uboja.

Včeraj se je imel pred tukajšnjim po- rotnim sodiščem zagovarjati 50-letni ladijski kurjač Ivan Milovčič iz Trogirja v Dalma- ciji in sicer radi ubojstva. Milovčič je dne 7. julija t. l. blizu Josipovega pomola v pretepu z nožem težko ranil mornarja Ivana Pavlovića, da je isti par ur potem umrl. Na včerajšnji razpravi, ki jej je predsedoval podpredsed. dež. sodišča dr. Perišič, je ob- toženec izjavil, da je izvršil čin v silobranu. Na predlog državnega pravdnika dr. To- micicha je sklenilo sodišče odgoditi razpravo, da se zaslži še razne priče, ki niso došle na včerajšnji razpravi.

Ker je bila na prihodnje porotno zase- danje odgodjena tudi tiskovna pravda Se- nizze, ki se je imela vršiti danes, zato je bila včeraj zaključeno zadnje letošnje zase- danje.

Naše gledališče.

V nedeljo 18. t. m. ob 8. uri zvečer vprizori naše gledališče prvič svetovno znano veseloigro

„Knjižničar“.

Ker je to ena izmed najzabavnejših iger veselega repertoira, opozarjamo slavno občinstvo, da ne zamudi te prilike. Kdor se rad smeje in hoče pozabiti svoje dnevne skrbi, naj pride na nedeljsko predstavo!

* * *

Popoldne ob 4. uri uprizoré poslednji- krat v tej sezoni prekrasno sliko iz ister- skega življenja

„ZIMSKO SOLNCE“.

Ta igra je imela pri premieri velikanski vspeh. Intendanca je hotela s to predstavo ustreči okoličanom, ki je še niso videli. — Upati je, da bosta obe predstavi tako obiskani, kakor to zaslužita igri, ki sta vestno pripravljene.

Na sobotnem koncertu „Glasbene Matice“ sodeluje tudi c. kr. dvorni operni pevec gosp. JULIJ BETETTO.

Društvene vesti.

Cercle franco-illyrien ima danes v petek zvečer ob 8. uri v Čitalniški dvorani Narodnega doma svoj drugi konverzijski večer. Na vsporedu je predavanje, glasovir ter prosta konverzacija. Vsi oni, ki se še niso vpisali v Cercle, naj to store čimprej, dokler je še čas.

G. ce odborniki in gg. odborniki, naj izvolijo priti četrte ure preje, ker bo važna odborova seja. — Prijatelji francoščine do- brodošli!

Pevski zbor „Glasbene Matice“ ima vajo za mešani zbor jutri ob 8. uri v „Slav. čitalnici“.

Pevski zbor podružnice „Glasbene Matice“ v Trstu. Danes zvečer točno ob 8. uri pevska vaja z orkestrom v veliki dvo- rani „Narodnega doma“ Prosim točne in polnoštevilne udeležbe. Pevovodja.

Goriška podružnica „Društva slov. prof. v Ljubljani“ priredi jutri v soboto društveni sestanek. Začetek ob 7.30 zv. pri Jelenu.

Pevsko društvo „Trst“. — Danes zvečer ob 8. uri pevska vaja za moški zbor. Gg. pevci so naprošeni, da se polno- številno udeležijo te pevske vaje. — Vaja za mešani zbor se naznanja pravočasno.

Velikanski dohod zadnjih novosti zimskega blaga :: za moške in ženske obleke :: Križmančič & Breščak, ul. Nuova 37 Trst.

Vodstvo otroškega vrtca na Vrdelci, naznanja vsem prijateljem otrok, da bo imel tamonjhi otroški vrtec v nedeljo dne 18. t. m. ob 5. uri popol. svojo „Božičnico“. Komur je na srcu vstajenje našega naroda prihiti gotovo v nedeljo na Vrdelco, kjer se drami in vzbuja naš bodoči rod. Malone bi bil ta kotiček za nas izgubljen, a misliti moramo vedno, da je tu gospodoval naš ded in ostati moramo neustrašeni nasledniki njegovi, da ostane dom i v bodoče naš.

DAROVL

— Za „Božičnico“ so nadalje darovali: B. Minbelli 50 K, A. P., G. Bole, po 2 K, Frida Loger, M. I., M. M., Ignacij Cadeš, Julij Semič, H. U., D. Sulič Mir, Ivan Keček, Fr. Repič, Gradišar, Iv. Zafred, Niklobacher, Železnikov, Hvala, Marica Vinšek, N. N., N. N., Albin Modovi in Vekoslav Povh po 1 K, Šmuc 90 st, Josip Flego, Anton Star, Fran Svara, N. N., in Gregorič po 40 st., Punujski, N. N., Draga D. Benčina in Leopold Pertot po 20 st. — Prisrčna hvala vsem!

DEŽELNA ORGANIZACIJA N. D. O.
za Trst in okolico

vabi na

IZREDNI OBČNI ZBOR

ki se vrši

v nedeljo 18. decembra 1910 ob 9 1/2 uri predp. v gled. dvorani „Nar. doma“ v Trstu.

DNEVNI RED:

1. Pojasnila o novih glavnih pravilih in organizacijskem statutu.
2. Volitev dež. izvrševalnega odbora.
3. Razno.

Pozivljamo članstvo NDO, da se z oziranjem na veliko važnost tega občnega zbora za nadaljni razvoj NDO v Trstu udeležijo občnega zbora v čim najobilnejšem številu.

ODBOR NDO.

Vesti iz Goriške.

S spodnjega Krasa. Po več vaseh je jako razširjena bolezen dušljivi kašelj, posebno v Dutovljah, Pliskovici, Velikem Dolu in v Gorjanskem traja bolezen že več mesecev. Šolski pouk je bil na več šolah zaključen za več časa. Najbolj trpe mali otroci, katerih je že več umrlo vsled te bolezni. Bolezen traja celo 1 in pol meseca, pri nekaterih le par tednov. Napada bolnike po noči, nekatere samo po dnevu, a najbolj trpe mlajši otroci, katerim preobrača želodčke, da postajajo rudeči kakor raki. Najbolj je ta bolezen razširjena v Velikem Dolu, kjer že več mesecev ni šolskega pouka. — Akoravno je to skrita vasi, vendar se vrše tam razna predavanja. Tudi g. Lavrenčič, sodnik v Komnu, je predaval — o gnoju! Zakaj ne rajne o zakonih?

V Pliskovici je predaval g. Kosmač, pristav na deželni kmetijski šoli v Gorici, o napravi pravih hlevov in gnojišč, kar so prisotni posestniki — bilo jih je čez 80 — z zanimanjem poslušali. Po dovršenem predavanju so se mu zahvalili za lepe nauke, ter pripomnili, da bi prav radi vse naredili, ker spoznavajo korist, ali kronič manjka.

Neki gospod je 11. t. m. slučajno dobil na planem, v varnem zatišju golih vej, lep grmiček trobentic v polnem cvetju — prezgodnja oznanovanka pomladi.

Požar v Štanjelu. Dne 9. t. m. ob 2. in pol uri zjutraj je gorel hlev, last Frana Guliča. Hlev je bil natičen krme in raznega orodja. Sreča je bila, da je Anton Svagelj še pravočasno zapazil ogenj ter z drugimi domačini dal znamenje z zvonom. Sreča je bila tudi, da je to zapazil železniški čuvaj Fran Jerič ter takoj poklical postajenačelnika g. Heil-a. Ta dva in železničarja Anton Luis in Anton Pilat so nemudoma pograbil brizgalnico in jo z velikim naporom vlekli v hrib proti cerkvi, kjer je gorelo. Da ni bilo te nagle in vspešne pomoči, bi bila nesreča lahko postala velikanška. Ker je plamen švilgal na vse strani, je že bila ogrožena tik zraven stoječa hiša. — Neumorno so pomagali pri gašenju orožniški postajenačelnik g. Maver z enim orožnikom, gosp. domači župnik in posestnik Jožef Kobal. Imenovanim se je — s pomočjo ostalih vaščanov — posrečilo, da so ogenj omejili. Mi smo spali in smo vsi prestrašeni zbežali na cesto — v nočnih oblekah. Dim nas je kar dušil. Najtoplejše se zahvaljujemo imenovanim, kakor tudi vsem, ki so se trudili pri gašenju.

Kako da je navstal požar, ni še ugotovljeno. Sumimo pa, da je to nesrečo povzročila zlobna roka. Hlev je bil namreč odprt in je bilo lahko delo morebitnemu zlobnežu, ki nam je povzročil toliko škode in strahu — drugim pa strahu in velikega truda. Škode je nad 1500 K.

x V Tržiču vlada silno pomanjkanje stanovanj. So pač na razpolago stanovanja, a so tako draga, da njihova cena v prav nikakem razmerju z velikostjo Tržiča. Delavci pa morajo stanovati v nezdruhljivih in zatuhlih stanovanjih, ki so bolj podobna hlevom za živino, nego pa človeškim bivališčem. Tržičski vodilni laški krogi imajo pač časa in denarja dovolj, da uganjajo tupatam irredentistične priredbe in proslavljajo laško „kulturo“; ne prihaja jim pa na misel, da bi bilo občini v dolžnost, da zgradi zdra-

va in cenena delavska stanovanja, kakor je storila občina Ronke.

x **Ljudsko štetje.** Goriški magistrat je obelodanil odredbo, ki se tiče ljudskega štetja. Razglas pravi: Razdeljevanje predpisanih obrazcev za ljudsko štetje vsem lastnikom hiš in upraviteljem se bo vršilo v drugi polovici decembra.

Hišni posestniki so dolžni: 1.) da dne 31. decembra razdele med svoje najemnike zglasilne pole, ki jih bodo morali najemniki izpolniti in podpisati po priloženem pouku. 2.) Hišni posestniki so dolžni dne 3. januarja 1911 zahtevati od najemnikov zglasilne pole nazaj; prepričati se morajo, da-li so bile pole pravilno izpolnjene in podpisane in če treba, morajo jih dati takoj popraviti. (Koliko laških hišnih gospodarjev ne bo skušalo dati popraviti slovenskim strankam njihov občevalni jezik?! Naši ljudje, posebno služkinje in manje zavedni Slovenci, naj pomnijo, da se ni treba dati strašiti od nikogar.)

Ce bi takšen gospodar ne hotel odnehati, naj ga opozore, da je vsako zavajanje k napačnim in neresničnim izpovedbam kaznjivo po zakonu, ob enem naj takoj stvar naznanijo odboru za ljudsko štetje!

3. Hišni posestniki so nadalje obvezani pregledati, da-li so priloženi polam krstni listi ali izpiski iz krstnih knjig za vse družinske člane moškega spola, ki so bili rojeni v letih 1891 do 1901.

4. Izročiti morajo vse listine do 5. januarja 1911 mestnemu anagrafičnemu uradu. (Ulica Municipio št. 19.)

5. Hišni gospodarji ali upravitelji so dolžni izpolniti pole vsem tistim najemnikom, ki ne bi znali tega sami opraviti. (Pričakujemo, da nobeden Slovenec in nobena Slovenka ne zaupa laškemu gospodarju. Cesar kdo ne zna sam, mu opravijo odborovi zapupniki, na katere naj se obrne.)

Ker bo treba o priliki ljudskega štetja ugotoviti tudi domovinsko pravico, vabi magistrat vse tiste, ki niso pristojni v Gorico, da si za časa preskrbe legitimacijske listine kakor so: domovnica, delavske nižice, potni listi, itd.

Te listine, skupno s krstnimi ali poročnimi listi bodo vpogledovali revizijski občinski organi, ki bodo meseca januarja 1911 hodili od hiše do hiše, od družine do družine, da se prepričajo, ali se je pri napovedbah v zglasilni poli pravilno postopalo,

Ker so nam številke od 18. aprila in 12. junija t. l. pošle, so naprošeni cenj. čitatelji, ako ima kdo omenjene številke, da nam jih pošlje, za katere dobi primerno odškodnino.

Poziv za novoletna voščila!! Prosimo vse naše cenj. inserente naročnike, čitatele in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu Novoletno voščilo za dan novega leta, naj se pravočasno javijo podpisane, ker prekasne naročbe ne bomo sprejeli, ako ne bomo imeli prostora v listu. Inseratni odd. „Edinosti“.

Tiskarna Edinost v Trstu

vpisana zadruga z omejenim poročtvom.

VABILO

na

III. redni občni zbor

ki se bo vrši

v četrtek, 29. decembra 1910

ob 8 uri zvečer v pisarni odvetnikov dra. Gustava Gregorina in dra. Edvarda Savika (ul. Galatti 18, II.)

DNEVNI RED:

- 1) Poročilo o stanju tiskarne konzorcija lista Edinost in predlog za definitivno prevzete v last zadruga na podlagi predloženih bilanc konzorcija lista Edinost.
- 2) Volitev načelnstva.
- 3) Volitev nadzorništva.
- 4) Slučajnosti.

Načelništvo.

Velika prilika!!!

V soboto dne 17. t. m. odprem v Trstu, v ulici **Commerciale 3** svojo prodajalno z zgotovljenimi oblekami za moške in ženske. Prodajal bom tudi maje in nogovce, perilo vsake vrste in manufakturno blago. Imam veliko zalogo črveljev za moške, ženske in otroke. Solidna postrežba. **CENE JAKO NIZKE.**

Priporoča se **G. HAMMER.**

Sveji k svojim! Sveji k svojim!
Jakob Ercigoy - Trst

tobakarna in trgovina jestvin

ulica Massimiliana številka 13

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato založeno prodajalno jestvin in kolonijalnega blaga. Kava sladkor, vsakovrstna moka, riž, testenina iz Napolja in Bistrice, vsakovrstni čaj, raznovrstni likerji, pivo in vino v buteljkah.

Posilja se tudi na dom in na deželo.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjane kakoršnegasibodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu.

PRODAJA NA DROBNO.

CENE BREZ KONKURENCE.

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cene zmerno.

Bogata izbira izbora popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadilne dvorane v najnovejšem slogu. — SPEČIJALITETA: Železno in medeno pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

TRVDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, Via S. Giovanni 16, I.

TELEFON 251 Rom. II.

(zraven restavracije „Cooperativa“ ex Hacker)

Prodaja na mesečne ali tedne obroke

obleke in površnike za moške

perilo itd po dogovornih cenah.

POZOR! Skladišče ni v prtiličju, ampak v I. nad.

Nov buffet pri sv. Ivanu

Luigi BRAIDOTTI

Via S. Cillino št. 1157 (Sv Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s postrežbo

Se priporoča LASTNIK.

Odprto do ene popolnoči.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia št. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA

Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvla od najpreprostejšega do najfinjšega ter sprejema tudi popravila.

Priporočamo se torej glavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bode naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.

Enrico Preuer - Trst

Via S. Lazzaro št. 22

pohištvo iz bambusa

in indijskega trstja.

Predmeti, pripravi za božična in novoletna darila.

Odlikovana delavnica in zaloga

sedlovja in potnih predmetov

FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion šte. 10.

Zaloga in delavnica **F. VIDALI, Trst via S. Lazzaro 22**

Prejemlje naročbe, poprave in čiščenje vsakovrstnih kožuhoval.

Shranjuje kožuhovalne z jamstvom zoper kakoršno si bodi škodo

Odprl se je **kinematograf „Adria“**

v Škedenju Elegantna dvorana, sestavljena op najmodernejših načrtih.

Vsaki torek, četrtek in soboto nov program.

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Na Opčinah!

Pozor na šte. 170

Prodaja vso potrebno opravo za mrliče, vsakovrstne krste, sveče, vence, umetnih cvetlic, vence iz Perla, Porcelane in Metalne, Pokrivala, Pajčolane, Polstri itd. Vse potrebne mrtvaške predmete. Sprejema naročila pogreb. Najnižje cene.

JOSIP MRZEK

zastopnik Novega pogreb. Podjetja v Trstu, Corso 49, Tel. 1402

ali ne, in bodo eventualne pogoje po-
pravljali. (Ni treba še posebej poudarjati, da
bodo ti komisariji najraje iz vsakega Slo-
venca napravljali Laha, ali, če drugače ne
pojde, vsaj — Nemca! Upamo, da bo nji-
hov trud zamen. Vsiljivce pa naznanite od-
boru!) — Vsekakor pričakujemo, da naš
odbor skliče še jeden poučen javni shod
pred sklepom leta. —

Vesti iz Istre.

Glasbeno dramatično društvo v Vo-
loskem vabi na svoj redni občni zbor, ki
bo v ponedeljek dne 19. decembra 1910 v
veliki dvorani „Narodnega doma“ v Volo-
skem ob 6 uri in pol zvečer. Ker so na
dnevnom redu nekatere zelo važne stvari, je
želeli čim večje udeležbe.

Novo društvo. C. kr. ministerstvo je
vzelo na znanje pravila novega društva
„Pevsko in bralno društvo Branik“ s sede-
žem v Šmarju pri Kopru.

Iz sodno-kancelijske službe. Kancel-
list c. kr. sodišča v Malem Lošnju Rudolf
Buttignoni je imenovan kancelijskim ofici-
jalom.

Italijanska šola v Petrinji. Iz Petrinje
(občina Klanec) nam poročajo, da agitira
tam nek Anton Petaros za šolo „Lege Na-
zionale“ in sklicuje v ta namen tudi shode.
Dne 14. t. m. je bil zato v gostilni g. Me-
tlika v Klancu sestanek, na katerem bi jih
bil Petaros kmalo dobil po grbi, da ga niso
nekateri njegovi zvesti varovali v kotu ka-
kor kralja.

Ta štor Petaros, ki zahteva v Petrinji
italijansko šolo, mora biti res modra buča,
v kateri pa so kameni mesto pešk. Sicer
pa mislimo, da ne bi se bilo treba posebno
razburjati, ako bi bila „Lega“ res tako ne-
umnna, da bi v Petrinji napravila šolo. Pu-
stite naj tam „Lega“ potrosi kakih 50.000
kron, če več, še bolje — in zgradi poslopje
v katero naj potem dajo Petaros in njegovi
kumpani kisat svojo pamet, če ni dovolj
skisana!

Druge slovenske dežele

Belokranjska železnica. Železniška
stavbna direkcija je odobrila na podlagi
zadnje trasne revizije in stacijske komisije
izdelane detaljne načrte za belokr. železnico.

Detaljni načrti se ozirajo po možnosti
na opravičene želje, ki so jih interesente
navedli pri trasni reviziji. Politični obhod se
bo vršil najbrže meseca januarja prihod-
njega leta.

Književnost in umetnost

Dekle z biseri. Povest iz prvih časov
krščanstva. Angleško spisal H. Rider Hag-
gard. Prevel J. M. — Ta krasna povest je
ravnokar izšla kot 13. zvezek „Ljudske
knjižnice“ v zalogi „Katoliške bukvarne“ v
Ljubljani. — Izkušnja nas uči, da so naj-
boljši romani in sploh najkrajše pripo-
vedni spisi vseh slovstev zajeti ravno iz
početnih časov krščanstva. Ta velika doba,
reči smemo viteška doba vsega človeštva
— nudi pisatelju najboljšo priliko, da spiše
veliko delo. Kdo ne pozna del, kakor „Quo
vadis“, „Ben Hur“ itd., ki so vsled svoje
umetniške in moralne popolnosti postali
last vsega omikanega sveta, svojim pisate-
ljem pa ovili čelo z vencem nevenljive
slave. Med slednjimi deli zavzema po svoji
prekrasni vsebini in dovršeni pisateljski
umetnosti odlično mesto tudi „Dekle z
biseri“, povest, ki je izšla izpod peresa
angleškega pisatelja H. Rider Haggarda, a je
sedaj prevedena skoro v vse jezike. Slo-
venski prevod je tako dober, da bi človek
mislil, da čita originalno delo. Povest je
prepletana z izredno zanimivimi dogodilji
in mišnimi zapletitji. Izobražencu bo nudil
poseben estetični užitek razvoj ljubkega
značaja krasne Miriam, ponosnega in moža-
tega značaja Markovega ter skritega, dvom-
ljivega značaja Kalebovega; vse te je pisa-
telj res mojstersko naslikal, kakor da jih je
izklesal iz mramorja. Zdi se nam, ko či-
tamo povest, da zremo lepi Miriam v
krasno lice, čujemo biti junaško srce
plemenitega Marka ter skušamo razkriti za-
hrtbno početje mračnega Kaleba. — Povest,
ki je polna dejanja, se bo vtisnila vsakemu
čitatelju neizbrisno v spomin. — Kljub
svoji obširnosti stane knjiga, ki šteje okoli
400 strani, v elegantni opremi samo 2 K
20 st., krasno vezana pa 3 K 20 st.

Priporočamo to knjigo vsem ljubiteljem
zanimivih povesti in zlasti našim ljudskim
knjižnicam. Dobiva se v knjigarni Josipa
Gorenjca.

Razne vesti.

Vojak obsojen na smrt. Iz Inomosta
poročajo: Vojno sodišče je obsodilo lov-
skega četovodjo Ivana Lanthalerja radi
roparskega umora na trgovcu Feuersteinu
na smrt na vislicah, istočasno tudi na de-
gradiranje vojaške časti. V torko popoldne
je bila proglašena obsodba. Obsojenec,
vprašan, da li priznava krivdo, je izjavil, da
priznaje in je dostavil, da je izvršil zločin
sam brez kake druge osebe. Obsodbo je
poslušal, ne da bi spremenil barve na licu.

Iz Inomosta javljajo, da je cesar v zad-
njem hipu odpustil Lanthalerju smrtno kazen
in da je rabelj, ki je bil že v Inomostu, odpo-
toval nazaj na Dunaj.

Spomini na nesrečo v Oeköritu na
Ogrskem. Čitatelji se gotovo še spominjajo
grozne nesreče, ki se je zgodila letošnjo
Velikonočo v Oeköritu na Ogrskem. Med
plesno zabavo se je vnel kozolec, kjer se
je vršil ples in nad 300 ljudij je postalo
žrtev tega požara. Po vseh krajih se je na-
biral denar za ostale sirote; svote so se
višale in množile in ko je bil precej velik
kup, je ves denar izginil, žrtve so dobile
mal spomenik na pokopališču, ostale sirote
pa imajo dobrotnike, drugega pa nič.

Koliko je Nemcev na svetu. Glasom
neke nemške statistike je na svetu okoli 80
milijonov Nemcev in sicer v Nemčiji: 60
mil., v Avstriji 10 mil., na Ogrskem 2.200.000,
v Švici 2 $\frac{1}{2}$ mil., v Luksemburgu 230.000,
v Rusiji 1.900.000, v Belgiji 30.000, na Ni-
zozemskem 100.000. V Združenih državah
severoameriških živi okoli 10 do 12 mil.
Nemcev. Drugi Nemci so raztrešeni po raz-
nih drugih državah sveta.

Viharji in povodnji na Španskem.
Iz Madrida javljajo: Ciklon je silno opu-
stošil zapadno Španko. V pokrajini Bilbao
je bilo več oseb mrtvih in ranjenih. Vsled
neprestanega deževja je poplavljen skoraj
vsa Španka. Ob obali besnijo silni viharji.
Železniške zveze so prekinjene. Vodovje je
odneslo dva mosta. Ponesrečilo je več oseb.
V Stari Kastiliji so se vtrgali oblaki in pro-
vzročili velike poplave. Blizu Barcelone je
povodenj razdejala vodovod.

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4
stot. besedo. Masno tiskane be-
sedse se računajo enkrat več. Naj-
manjša pristojbina stane 40 sto-
tink. Plača se takoj iz oddelku.

Mali obroki na teden ali na mesec! Obleke
paletot, moški klobuki, dežniki,
spodnje hlače, srajce, močni robcji iz volne, bolj lahki.
Via Antonio Caccia št. 6, I. Edina prilžnost. (2445)

Gospodarsko društvo na Kontovetu
izšče krčmarja
Obrniti se je na odbor do 1. januarja 1911. (2444)

23-letni mladenič vešč slovenskega, italijan-
skega in nemškega jezika išče k-
korisneke službe. Rojstna daja Edinost. (2147)

Kuhinjske potrebščine iz aluminija in zmal-
tirane. Ugodne cene. — Umberto
Cecca, Via Caserna 11, Trgovina železnin. 1864

Gostilna z vso pripravo se odda v najem po
nizki ceni. Obrniti se je v ulico Car-
radori (gostilna N. D. O. — Kosič 2200

Pristni, dober brinjevec se vdobi
pri
Lovru Šibeniku v Šiški pri Ljubljani. 1681

Priporočamo našemu občinstvu edinega slo-
venskega fotografa A.
Jerkiča Trst, Via delle Poste 10 (poleg glavne
pošte). — Gorica, Gospodarska ulica 7. 2129

Proda se hiša, 8 prostorov in klet, 700 kva-
dratnih metrov zemlje, pripraven
prostor za gostilno ali prodajalno. Cena zmerna. —
Obrniti se na Josipa Mačusa, Kronberg pri Gorici
št. 98. 1899

Zivčne bolezni in bolezni srca zginejo,
ako se uporablja naše
patentirane kopejli z oglikovno kislino. Vir zdravja
za vsako hišo. Najzgodnejši aparati za masažo. Pro-
spekti brezplačno pri inženirju F. Lipovskij,
Praga II. 506. 1784

Najboljše in najcenej. gorivo

Briquettes znam. „Klara“

Izključna zaloga SILVIO MALOSI

Trst, ulica Gelsi št. 3

TELEFON 18-89.

Cena: 4 št. kilogram

z dostavljenjem franko.

ZOBNI
ambulatorij

HANS-a SCHMIDT

prej sodruga Dr. A. Mitták-a

Trst, ulica della Zonta 7, I. nadstropje

Tržaška posojil. in hranilnica

V lastni hiši.

registrovana zadruga z

Telefon št. 952.

Trst, Piazza Caserma 2, I. n. — (uhod po glavnih stopnicah)

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če
tudi ni ud in **4 $\frac{1}{4}$ %**
jih obrestuje
Redni davek od hranilnih vlog plačuje
zavod sam. Vloga se lahko po eno krono.
Posojila daja na vsakršno po dogovoru
5%—6%, na menjice po 6%, na zantave

po 5 $\frac{1}{2}$ % in na amortizacijo za dalj-
šo dobo po dogovoru o o o o o
Uradne ure: od 9.—12. ure popoldne
in od 3.—5. popoldne. **Izplačuje se**
vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nede-
ljah in praznikih je urad zaprt.
Posojila — hranilnični račun 816.004.

Ima najmoderneje urejene varnostno celice za shranje vrednost. papirjev, listin itd.
kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navajštediti svojo deco.

FERNANDA orijentalna voda, ne-
zmotljivo sredstvo za pomla-
jenje in odpravljanje vsakovrstnih izpahljajev z
obrazu, z rok in prs. Daje koži lepo belo rožnato
barvo. Orientalna voda „FERNANDA“ je edina, ki
dela človeka mladega in lepega. Za komisije obrniti
se na „The Fernanda Oy. Ld“ Trst, ulica
Antonio Caccia št. 9. Iščejo se zastopniki.

Josip Trampuš Trst, ulica Industria
št. 3 (Sv. Jakob)
priporoča svojo pekarijo. Večkrat na dan
svež kruh. Zaloga moke vsake vrste iz pr-
vih mlinov. Vino in likerji v steklenicah
Sladčice in biškoti. 1928

Agente !!!

se išče v vsakem mestu z veliko provizijo za
prodajo GARANTIRANIH SREČK. Služba
je stalna in vsakdo si lahko s tem mnogo
zasluži. Slovenske ponudbe naj se pošljejo na

„Neue Fortuna“, Budapest V., borza

poštni predalček št. 78.

Simić & Co. - Trst

ul. S. Anastasio 8-10

OBAVLJA

Agenturske in komisijn. posle

Bavi se s prodajo kolonijalnega
blaga in nakupom dež pridelkov.

„Antonio Spanghero“

DEKORATIVNI SLIKAR

Naslednik tvrdke DELALNICA:
DOMENICO DELISE. Via Madonna 7.

Telefon 160 Trst Telefon 160.

VELIKA ZALOGA. — Papir za

tapeciranje najboljših tovarn.

Prevzame vsakovrstna stavbena dela in
dekoracije za sobe. — SPECIJALITETA:
imitacije lesa in marmorja, izložne table.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedeneo

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11

Zast opnik tovarne koles in mokotoles „Puch“

Sestavlja in zaloga električnih svetilk, leži in prodaja gra-
matične, sončne, in fonograf. Zaloga priprav za točiti pivo
Lestna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.

TELEFON št. 1784.

Pekarna in sladčičarna : Ivan

Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (na-
sproti sodišču). Zalagatelj dru-
štva „Società Cooperativa fra impiegati privati“ v Tr-
stu. — Večkrat na dan svež kruh. Najfin. sladčice
Pošilja na dom. Prejema naročila za vsako pecivo.
Velika zaloga moke Majdičeve in drugih prvih
mlinov po nizki ceni.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5

Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO
in SLADČIČARNO, v kateri se dobi cel dan
svež kruh in raznovrstne sladčice. Moka iz I.
mlinov ter maslo Likeri, vino in pivo v stekl.
Postrežba tudi na dom.

GOSTILNA N. D. O.

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je
popolnoma na novo preurejena
in po najmodernejšem slogu slikana. Točijo
se različna pristna vina. Ob vsakem času
se dobijo gorka in mrzla jedila.

Gostilna je otvorenja vsako soboto in
nedeljo do 1. ure popolnooti.

Skladišče oglja in drva

za gorivo, petrolja in stavbni material

Josip Miceu

Trst, Via San Cilino št. 2 (Sv. Ivan)

Redka prilika!

Pod zelo ugodnimi pogoji in zmerni ceni
proda se

HIŠA

ležeča pol ure od goriske postaje Sv. Lucija—Tol-
min, v kateri se še sedaj izvršuje gostilniška obrt.
— Pripraven prostor tudi za kako drugo obrt. —
Ugodna prilika za letovčarje!

Cenjene ponudbe blagovolijo naj se pošiljati
tvrdki Anton Jelenec, rastlinska destilacija „Jelen“
v Logatecu.

Omenjena tvrdka kupuje tudi po zelo ugodnih
cenah prazne rogaške in preblavske stekl. v zabojih.

GRAMO- FONI :: HELVETIA

so najboljši radi mičnega in melodioznega
glasu in trpeznega stroja. NIZKE CENE. Bog-
at izbor sloven-
skih in hrvatskih
plošč. Na zahte-
vo ceniki brez-
plačno. Avtomati
— za gostilne —

TRST, ul. Bar-
riera vecchia
št. 11, III.
nadstr. TRST.

Henrik pl. Chicchio

.. Via Stadion 35 ..

Velik izbor Plaque-veriže garantiranih in pri-
veskov. Naprstniki, zapestnice, igle z ali brez
dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate
ali jeklene ure. — Regulatorji iz prvih
tovrnic. „ZENIT, OMEGA“.

Sprejema vsako popravo z garancijo enega leta

Naznanilo.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se nabaja
dobroznana trgo- **VATOVEC** :
vina jostvin : :
* (prej trg Barriera vecchia) sedaj *

ul. Istituto 25 (vogal ul. Manzoni 1)

Zaloga testenin domačega pridelka, „PEKATETE“
z ILIRSKO BISTRICE, turaj. pridelka in napolitan-
skega. Zaloga olja iz oljk, vinskega jesiba, kave, elad-
korja itd. Posebnost: vina domača in zunanja
v steklenicah in pivu. Toplo se priporoča slavni
občinstvu in svojim prejšnjim cenjenim odjemalcem.

Naročnine po pošti od 5 klgr naprej se
izvršujejo po nizkih cenah.